

Raadsinformatiebericht

Collegevergadering : 30-9-2025
Zaaknummer : 1337249
Team : Handhaving
Portefeuillehouder : F. Binnendijk
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Lokale en regionale inspanningen om de weerbaarheid van de samenleving te versterken

☒ Ter informatie/update	☐ Toezeggingen/actielijst commissie of raad
☐ Beantwoording schriftelijke vragen	☐ Overige

Met dit bericht informeren wij u over de lokale en regionale inspanningen om de weerbaarheid van de samenleving te versterken.

Aanleiding

Door de toenemende geopolitieke spanningen, maar ook door crises zoals energie-uitval, digitale dreigingen en pandemieën, wordt de samenleving steeds vaker op de proef gesteld. Zowel de *Nationale Veiligheidsstrategie 2023–2029* als de Kamerbrief over militaire en hybride dreigingen – waaronder cyberoperaties, spionage en sabotage – (december 2024) benadrukken het belang van een weerbare en veerkrachtige samenleving. Dit najaar loopt ook de landelijke campagne *DenkVooruit*, die inwoners oproept zich voor te bereiden op grootschalige verstoringen, zoals langdurige stroomuitval, een grote overstroming of een grootschalige cyberaanval.

In deze brief, die aan alle negen gemeenteraden in Kennemerland wordt verstuurd, informeren wij u over de start van het intergemeentelijke Programma Weerbaarheid Kennemerland en geven wij een stand van zaken van de activiteiten op het gebied van maatschappelijke weerbaarheid in Heemstede.

Programma Weerbaarheid Kennemerland

In de regio Kennemerland zijn de negen gemeenten binnen het Programma Weerbaarheid Kennemerland een intergemeentelijke samenwerking gestart, samen met de veiligheidsregio (Crisisbeheersing, Bevolkingszorg, GHOR en Brandweer), de politie en defensie. Het programma heeft een tweeledig doel. Enerzijds richt het zich op het vergroten van kennis en handelingsperspectieven bij inwoners en het versterken van de samenwerking in buurten, zodat mensen samen sterker staan en sneller kunnen herstellen van verstoringen. Anderzijds gaat het om het weerbaar maken van de eigen organisaties – gemeenten, veiligheidsregio, hulpdiensten en vitale- en zorgpartners – door de voorbereiding, crisisorganisatie en bedrijfscontinuïteit op orde te brengen.

De samenwerking biedt gemeenten:

- Overzicht en inzicht in initiatieven en samenwerkingskansen.
- Bundeling van kennis en middelen.
- Leren van elkaar: ervaringen en best practices delen.
- Sterkere positie richting landelijke netwerken en Rijk.
- Grotere slagkracht: sneller en effectiever lokaal aan de slag.

Het programma werkt langs vijf programmalijnen:

1. Lokale netwerken en buurtgerichte aanpak – versterken van sociale infrastructuur in buurten en ondersteunen van kwetsbare groepen.
2. Publieksbewustzijn en handelingsperspectief – vergroten van risicobewustzijn en kennis bij inwoners, onder meer via risicocommunicatie.
3. Informatievoorziening, paraatheid en continuïteit – zorgen dat gemeenten, hulpdiensten, vitale- en zorgpartners hun processen kunnen voortzetten tijdens verstoringen.
4. Samenwerking met bedrijven en instellingen – afspraken maken met publieke en private partijen over continuïteit en gezamenlijke verantwoordelijkheid.
5. Landelijke afstemming en kennisontwikkeling – benutten en delen van kennis in landelijke netwerken en agendering richting het Rijk.

De uitvoering van activiteiten blijft nadrukkelijk een lokale verantwoordelijkheid: iedere gemeente bepaalt zelf welke initiatieven passen bij de eigen situatie. Het regionale programma faciliteert, ondersteunt en verbindt. Het programma vult daarbij de bestaande stelselafspraken aan en versterkt wat er al is.

De bestuurlijke coördinatie vindt plaats in het bestuurlijk overleg weerbaarheid (onder voorzitterschap van burgemeester Wienen). In dit overleg hebben de burgemeesters van de negen gemeenten in Kennemerland, de coördinerend gemeentesecretaris en de regionaal programmamanager Weerbaarheid zitting.

Stand van zaken in Kennemerland

- Alle negen gemeenten doen bestuurlijk én ambtelijk mee aan het programma Weerbaarheid.
- In elke gemeente is een ambtelijk accounthouder weerbaarheid aangewezen, die fungeert als aanspreekpunt voor de regionaal programmamanager. Deze accounthouder heeft lokaal overzicht en inzicht, zorgt voor verbinding tussen lokaal en regionaal en neemt deel aan het regionale programmateam.
- Gemeenten bepalen zelf hun ambitieniveau en tempo. Hierdoor kunnen verschillen in aanpak ontstaan, maar wordt tegelijkertijd gewerkt aan een gezamenlijke basis en regionale samenhang.
- Het merendeel van de gemeenten richt momenteel lokaal een integrale programma- of projectstructuur in om het weerbaarheidsvraagstuk aan te pakken.

Lokale stand van zaken

Heemstede is voortvarend gestart met het formuleren van onze lokale opdracht en het realiseren van voldoende financiële middelen. Hierover bent u in de Kadernota 2026 geïnformeerd en de financiële gevolgen zijn verwerkt in de Begroting voor 2026, 2027 en 2028. Vanaf dat moment zijn wij de opdracht aan het vertalen naar het lokale programma weerbaarheid. Waarbij de programmalijnen, zoals reeds benoemd, onze eigen ideeën hoe wij werken aan weerbare wijken in Heemstede en samenredzaam kunnen krijgen en bestaande initiatieven samenbrengen tot een integraal programma.

Hierbij moet onder andere gedacht worden aan het versterken van de samenwerking in sociale netwerken en buurten. Hiervoor gaan wij actief de gemeenschap in en gaan wij aan de slag met lokale steunpunten. Dit willen wij gaan doen vanuit een gemeentelijk projectteam, onder andere samen met het sociaal domein, waarbij specifiek aandacht besteed wordt aan kwetsbare mensen en doelgroepen. Daarnaast is informeren en voorlichting een belangrijk onderdeel van ons programma. Ten slotte gaan wij ons ook richten op onze eigen kritische processen en organisatie. Zowel onze reguliere organisatie als de crisisorganisatie. Hierbij betrekken wij ook het bestaande programma's en trajecten waaronder het programma Eigen huis op orde.

Vooruitblik

De komende maanden wordt gewerkt aan het Programmaplan Weerbaarheid Kennemerland 2025–2026, waarin de gezamenlijke doelen, activiteiten en afspraken worden vastgelegd. Vaststelling in het bestuurlijk overleg weerbaarheid is eind 2025 voorzien. Daarbij worden ook keuzes voorbereid over de organisatie en financiering van de intergemeentelijke samenwerking op het gebied van weerbaarheid in 2026.

Twee voorbeelden van praktische activiteiten zijn:

- a) de regionale aanvulling op de landelijke communicatiecampagne *DenkVooruit*,
- b) de verdere uitwerking van het netwerk van (regionale) coördinatiepunten en lokale noodsteunpunten.

Ad a) Er is een regionale werkgroep Communicatie Weerbaarheid ingesteld, waarin gemeenten en de veiligheidsregio afstemmen over communicatie-activiteiten binnen het programma. Waaronder de voorbereiding van de regionale aanvulling op de landelijke communicatiecampagne *DenkVooruit*.

Ad b) Er komt een landelijk dekkend netwerk van noodsteunpunten, bestaande uit regionale **coördinatiepunten** en **lokale noodsteunpunten**. De coördinatiepunten – vaak brandweerkazernes – vormen de regionale basisstructuur en zorgen bij grootschalige verstoringen voor de coördinatie en aansluiting op de crisisorganisatie. De lokale noodsteunpunten zijn de herkenbare plekken in buurten waar inwoners tijdens een crisis terecht kunnen voor informatie, hulp en basisvoorzieningen.

Tot slot

Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken en de regionale samenwerking rond maatschappelijke weerbaarheid. U wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang, onder meer via uw portefeuillehouder. Ook zal tijdens de regionale raadsledenbijeenkomst op 15 oktober aandacht besteed worden aan maatschappelijke weerbaarheid.